

Opsteller
Bestuursadviseur

Aantal pagina's
6

Onderwerp
Verslag AB hWh 27 juni 2024

Datum overleg
11 november 2024

Agendapunt
9a, Verslag

Kenmerk
V0761/H0134502

Aanwezigen:

De heer P.H. Daverveldt (voorzitter)(Hoogheemraadschap van Delfland), de heer J. Verdoold (plv. voorzitter)(HHR van Schieland en Krimpenerwaard), mevrouw N. van Zoelen (Hoogheemraad de Stichtse Rijnlanden), de heer S. Oegema (Waterschap Aa en Maas), de heer S. Ruiter (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier), de heer F. Tijhof (Waterschap De Dommel), de heer J. Bartelds (Waterschap Hunze en Aa's), mevrouw M. Verkleij-Lemmers (Hoogheemraadschap van Rijnland), mevrouw F. Wissing-Kunst (Waterschap Rijn en IJssel), mevrouw E. Hemmers (Waterschap Vechtstromen), de heer B. Wiersema (Waterschap Noorderzijlvest), de heer S. Deurloo (Waterschap Amstel, Gooi en Vecht), de heer A. Mollema (Hollandse Delta), Mevrouw M. Boons (Waterschap Rivierenland), de heer T. Vereijken (plaatsvervanger, heemraad Waterschap Zuiderzeeland), mevrouw M. Ornstein (plaatsvervanger, dijkgraaf Waterschap Vallei en Veluwe), mevrouw S. Hooijer (Plv. Secretaris-directeur, hWh), directieondersteuner en bestuursadviseur

Afwezigen:

De heer M. Breugelmans (Waterschap Limburg), de heer H. Pereboom (Waterschap Drents Overijsselse Delta), de heer E. den Hertog (Waterschap Vallei en Veluwe), de heer J. Lodders (Waterschap Zuiderzeeland), de heer F. Jorna (Wetterskip Fryslân), de heer A. Snee (Waterschap Brabantse Delta), de heer T. Poppelaars (Waterschap Scheldestromen), de heer G. Smits (Secretaris-Directeur, hWh)

1 Opening en vaststelling agenda

De voorzitter constateert om 13.35 dat er nog geen quorum is. Er wordt gewacht met het starten van de vergadering.

De voorzitter opent de vergadering om 13.44 uur en constateert dat er quorum is aangezien er 12 van de 21 leden aanwezig zijn. De voorzitter gaat contact opnemen met de dijkgraven, omdat er 9 mensen (met kennisgeving) afwezig zijn.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2 Presentatie het Waterschapshuis en programma's/projecten

Tijdens de vergadering sloten de heer J. van Duijnhoven (omgevingsmanager bij hWh) en de heer R. van de Boel (strategisch adviseur, coördinator kennis en verbinden) aan voor de bespreking van dit agendapunt. De voorzitter gaf het woord aan de heer Van Duijnhoven, die een presentatie gaf over het watersysteem en de rol van hWh daarin.

Verslag Algemeen bestuur

Presentatie watersysteem

De presentatie van de heer van Duijnhoven richtte zich op het watersysteembeheer, de uitdagingen, de samenhang in informatievoorziening, en een blik op de toekomst. Hij benadrukte de uitdagingen voor waterbeheer, zoals de noodzaak voor het goed inregelen van het watersysteem en het verkrijgen van diepere inzichten om weloverwogen beslissingen te kunnen nemen. Waterschappen nemen diverse maatregelen, waaronder het gebruik van modellen en analysetools, om op de juiste momenten de juiste beslissingen te nemen. Dit vraagt om de juiste informatievoorziening en er zijn data en datamodellen nodig om deze informatieproducten te realiseren en tot een samenhangend geheel te komen.

Samenwerking op het gebied van data-uitwisseling is belangrijk voor waterschappen om over actuele informatie te beschikken. Zo kopen waterschappen bijvoorbeeld verdampingsinformatie in, gemeten door satellieten, en werken ze samen met het KNMI voor neerslaginformatie. Binnenkort wordt ook bodemvochtinformatie toegevoegd, wat belangrijk is voor het bepalen of de grond te nat of te droog is. Dit helpt bij het maken van landelijke en regionale beslissingen over waterafvoer en watertoevoer. Waterschappen zijn hier allemaal mee bezig, waarvan de één al verder is en de ander nog aan de start staat.

De waterschappen werken samen op gebied van data-uitwisseling. Op basis van dit overzicht kunnen belangrijke beslissingen genomen worden bij bijvoorbeeld dreigingen of calamiteiten. Waterschappen beschikken over toegang tot een archief van open data waar specialistische informatie voor hydrologen beschikbaar is. Tools zoals Meteobase en het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI) ondersteunen het werk van hydrologen. Het Waterschapshuis is gevraagd om deze tools in beheer te nemen. Andere partijen zien hWh meer en meer als een logische partij om dit uit te voeren. Daarnaast heeft hWh, samen met de waterschappen en STOWA, de waterschadeschatter ontwikkeld.

Hoewel er al veel is bereikt, is er nog ruimte voor verbetering. Waterschappen werken samen op gebied van informatievoorziening. Waterschappen werken samen met Rijkswaterstaat aan toekomstige behoeften, wat heeft geleid tot het concept van de "watercloud" voor gezamenlijke kennisdeling. Dit klinkt als een toekomstbeeld, maar hier wordt op dit moment al aan gewerkt. Er worden kleine stappen in die richting gezet, bijvoorbeeld op gebied van ideeën als gezamenlijke plaats voor kennisdeling.

Vragen en opmerkingen op de presentatie waterbeheer

Mevrouw van Zoelen vraagt naar mogelijke verbeteringen in de samenwerking en informatievoorziening. De heer van Duijnhoven bevestigt dat er al stappen zijn gezet en dat er plannen zijn om de frequentie van informatie-updates te verhogen. Er zijn daarnaast een paar kleine stapjes die worden gezet om de weersverwachting te verbeteren. De voorzitter stelt dat vanuit de Vaarkaat de ambitie bestaat om naar een datagedreven waterschap te werken. Hij ziet dat de heer van Duijnhoven hier mooie voorbeelden van geeft.

Presentatie Protect WISE

De voorzitter leidde de volgende presentatie in over het project Protect WISE, een innovatief initiatief voor watermanagement vanuit de ruimte, gegeven door de heer van de Boel. Hij verving de verhinderde heer Buntsma, de oorspronkelijke presentator en kartrekker van het project voor hWh en STOWA.

In de presentatie neemt de heer van de Boel het AB mee in Protect WISE. Dit project richt zich op het ontwikkelen van nieuwe systemen voor waterbeheer door gebruik te maken van satellietdata en innovatieve

Verslag Algemeen bestuur

tools. Een van de belangrijkste uitgangspunten is dat wat momenteel als crisissituatie wordt beschouwd, zoals de overstromingen in Limburg, mogelijk het nieuwe normaal kan worden. Dit vraagt om een structurele aanpak in plaats van een ad-hoc reactie op crises. Het project Protect WISE omvat een gezamenlijke inschrijving door hWh en STOWA in reactie op een vraag van de Europese Unie. Deze inschrijving richt zich op het aanpakken van zowel lokale als regionale waterproblematieken en benadrukt dat Nederland niet langer als een geïsoleerd eiland kan functioneren. Watergebruik in omliggende landen, zoals Duitsland, heeft directe gevolgen voor Nederland.

Nederland biedt diverse usecases, zoals waterbeheer in de keten en de impact van droogte op bosbranden op Europese schaal. De onverzadigde zone (water-bodem-vegetatie) speelt hierbij een cruciale rol, en satellietdata bieden waardevolle informatie voor het beheer van deze zone. De heer van de Boel benadrukte dat hWh en STOWA veel expertise hebben op dit gebied en vooroplopen in de ontwikkeling van modellen die zowel nationaal als Europees bruikbaar zijn. De samenwerking met Europese partners helpt niet alleen bij de ontwikkeling van deze modellen, maar ook bij het sturen van de markt zodat zij zich hierop kunnen richten.

Financieel gezien wordt het project volledig gesubsidieerd door de EU, waardoor er geen financiële belemmeringen zijn voor de uitvoering. Wel is er een risico omdat hWh en STOWA al met voorbereidingen zijn begonnen, die niet vergoed worden door de subsidie. Bij toekenning van de subsidie zal er drie jaar lang 1,5 fte beschikbaar zijn voor het project. Er is een intentieverklaring ingediend door een consortium van 26 partijen. De eerste reactie van de EU is positief, maar er is behoefte aan verdere toelichting. Er worden momenteel afspraken gemaakt over de onderlinge afhankelijkheid en risicobeheersing tussen STOWA en hWh. De definitieve toekenning van de subsidie wordt verwacht tussen augustus en oktober, maar de voortgang lijkt sneller te verlopen dan gepland. HDSR en Limburg hebben beide specifieke usecases aangedragen voor het project.

Het project richt zich voornamelijk op het uitvragen aan de markt, waarbij verwacht en gehoopt wordt dat de markt oplossingen kan bieden. Het doel is niet om zelf technologie te ontwikkelen, maar om de markt te stimuleren en te begeleiden in het ontwikkelen van de benodigde tools en systemen. De heer van de Boel sprak zijn vertrouwen uit dat hWh en STOWA veel zullen leren van deze marktvragen en dat het project aanzienlijke voordelen zal opleveren voor het waterbeheer.

Vragen en opmerkingen op de presentatie Protect WISE

De voorzitter prees het initiatief en benadrukte het belang van proactieve deelname van hWh en STOWA aan EU-projecten. De heer Vereijken wilde ook een positieve nabrander geven, want hij vindt het ontzettend goed dat er wordt samengewerkt op deze projecten. De voorzitter stelde voor om soortgelijke presentaties in de toekomst vaker te laten terugkeren in de AB-vergaderingen.

3 Bestuurlijk: Koersplan

De heer Ruiter, voorzitter van de koerscommissie, bedankte iedereen voor de geleverde input en gaf aan dat de feedback en de input van het DB en de koerscommissie zijn verwerkt in het voorliggende visiedocument. Dit document wordt verder uitgewerkt naar een concreet document over de zomer en er moeten nog afspraken worden gemaakt over wie dit oppakt.

De voorzitter gaf aan dat het AB het stuk ter discussie voorligt en dat het uiteindelijk zal worden samengevoegd tot een kort werkdocument wat ter besluitvorming wordt geagendeerd. Zodra het definitieve document is

Verslag Algemeen bestuur

opgesteld en aangenomen, wordt de koerscommissie gedechargeerd.

Opmerkingen en vragen Koersplan

Mevrouw Wissing-Kunst is tevreden met de verwerking van haar opmerkingen en heeft vertrouwen in dat het AB een stap heeft kunnen maken zodat het beheersbaarder en voorspelbaarder is geworden. Ze erkent dat er altijd discussie zal blijven, maar is blij met de vooruitgang.

De heer Vereijken heeft het document met belangstelling gelezen en hij ziet dat er veel denkwerk in zit, maar ziet ook vragen waarop misschien eerder al duidelijkheid op zou moeten komen. Dit gaat bijvoorbeeld over diensten en beheer, waar de helft van de begroting naartoe gaat. Hij vraagt zich af of hier niet al eerder actie op zou moeten worden gezet. Hetzelfde geldt voor de rol van het bestuur en de opdrachtgevers. De heer Vereijken biedt aan om vanuit Zuiderzeeland hierover mee te denken en stelt dat het misschien beter is om hier niet jaarlijks, maar vaker met elkaar over in dialoog te gaan.

De heer Tijhof vraagt aandacht voor de governance en pleit voor een heldere vastlegging van verantwoordelijkheden. Er bestaat de behoefte om meer in control te komen zodat beter gestuurd kan worden op hoofdlijnen.

Mevrouw Verkleij-Lemmers geeft aan dat Rijnland tevreden is met het stuk dat voorligt, maar ziet een duidelijke scheidslijn tussen diensten en beheer en projecten en programma's.

Mevrouw Ornstein is blij met wat er ligt en moedigt aan om hiermee door te gaan, maar roept wel op om duidelijke scheidslijn te creëren tussen beheer en diensten en de instandhouding.

Meneer Deurloo benadrukt het belang van een duidelijke datastrategie. In aansluiting op de Vaarkaart vraagt dit om een duidelijke digitale koers voor de waterschappen.

De heer Ruiter dankte voor de reacties geeft aan dat het AB graag meer wil zien waar ze over gaan, wat met bijvoorbeeld de presentaties al gebeurt. Samen sterker zijn is iets dat hier past. Beheersbaarder en meer in control komen gaan we scherper formuleren dan er nu ligt. Het DB heeft een belangrijke taak gekregen, dit DB is ambitieus, alle lof daarvoor. Dit staat er nu duidelijk in maar kan nog duidelijker opgeschreven worden. Ook waardeerde hij het aanbod van Zuiderzeeland om mee te denken.

De voorzitter gaf aan dat er stappen worden gezet om een scherpere uitvoeringstoets te realiseren en expliciete portefeuillehouders voor programma's en diensten en beheer zijn benoemd. In de toekomst zal de BERAP aangepast worden om de lijnen tussen beheer, diensten en projecten duidelijker te maken. De OGT heeft ook goedkeuring gegeven aan de strategienota en themaplannen, wat helpt bij de sturing.

Conclusie

Concluderend is het AB tevreden met het huidige document, maar ziet ruimte voor verduidelijking van diensten en beheer, governance en rollen van het AB en DB. De voorzitter bedankte de heer Ruiter en de koerscommissie voor hun inzet en wenste iedereen succes met de eindsprint.

4 Financiën: Bestuursrapportage

De voorzitter geeft aan dat de BERAP ter kennisgeving is. Er wordt wel een besluit gevraagd op goedkeuring

Verslag Algemeen bestuur

van de tweede begrotingswijziging. De heer Verdoold krijgt het woord en geeft aan dat we primair over zijn gestapt op de digitale BERAP. Er is een feedback knop toegevoegd, en hij nodigt iedereen uit om aan te geven als ze de informatie op een andere manier willen ontvangen.

Opmerkingen en vragen Bestuursrapportage

Mevrouw Verkleij-Lemmers bedankt voor het stuk, maar heeft een vraag: De mensen in loondienst blijven achter op de begroting en het uurtarief valt lager uit dan verwacht. Ze vraagt zich af hoe dit uitvalt, gezien de verwachting dat er meer inhuur zou zijn en het uurtarief omhoog zou gaan.

Mevrouw Wissing-Kunst complimenteert de BERAP. Ze vraagt naar de consequenties van verschuivingen in posten voor de begroting van 2025. Ze zoekt een overzicht van of de juiste dingen op het juiste moment worden gedaan.

De heer Verdoold antwoordt dat ze hun best doen om de begroting duidelijk en inzichtelijk te presenteren. Mevrouw Hooijer voegt toe dat er op dit moment geen grote zaken naar 2025 worden verschoven. Er is minder besteed in het potje onvoorzien. Het lagere uurtarief is vooral te wijten aan het invullen van uren door mensen in dienst in plaats van externe inhuur.

Conclusie

De tweede begrotingswijziging werd voorgelegd ter goedkeuring. De begrotingswijziging is unaniem aangenomen door het AB.

5 Procesvoorstel opvolging SD hWh

De secretaris-directeur van het Waterschapshuis gaat medio volgend jaar met pensioen. Op dit moment zijn we bezig met het proces voor opvolging. Mevrouw van Zoelen informeert het Algemeen Bestuur (AB) over het proces. Het Dagelijks Bestuur (DB) gaat over de wervingsprocedure. Er wordt gebruik gemaakt van een extern bureau, waarbij het voordeel is dat als bekenden uit de waterwereld solliciteren, kan dit vertrouwelijk aangevlogen worden door het externe bureau waardoor geen onwenselijke situaties ontstaan. Het DB neemt de uiteindelijke beslissing, maar wil graag een AB-lid betrekken bij de gespreksrondes.

Vragen en opmerkingen procesvoorstel opvolging SD hWh

Mevrouw Verkleij-Lemmers, de heer Ruiter, mevrouw Wissing-Kunst en de heer Tijhof hebben vragen over de overdracht van de huidige SD naar de nieuwe SD. Mevrouw van Zoelen en mevrouw Hooijer verduidelijken dat de overdracht ingericht zal worden op basis van de behoeften van de gekozen kandidaat in samenspraak met de huidige SD. Het DB heeft mandaat voor aanpassingen in het voorgelegde procesvoorstel en zal de gegeven opmerkingen meeneem en, indien passend, verwerken.

Conclusie

De heer Tijhof wil zich graag aanmelden voor de gespreksrondes vanuit het AB. De voorzitter stelt voor om de heer Tijhof voor te dragen als AB lid. Hier wordt unaniem mee ingestemd.

6 Verslag

Mevrouw Verkleij-Lemmers heeft dank dat de waterschappen zijn toegevoegd aan het verslag.

Verslag Algemeen bestuur

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

7 Rondvraag en sluiting

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. De voorzitter vraagt nog kort aandacht aan het golftoernooi dat georganiseerd wordt voor en door de waterschappen. Het is een zeer leuk event om iedereen te treffen.

De vergadering wordt gesloten om 15:01 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d. 13 november 2024.

Het Algemeen bestuur voornoemd,

dr. P.H.W.M. Daverveldt, voorzitter

drs. G.J.A. Smits, secretaris-directeur